

МАЛАКСАВОСТ КАЈ ЈАГНИЊАТА

Недостигот на витамин „Е „ и селен предизвикува малаксавост кај јагнињата. Најчесто заболува подмладокот кога сјагните овци се хранат со детелина и луцерка. Во местата каде што болеста почесто се појавува на овците во втората половина на бременоста во храната треба да се додава селен.

На многу овчарски фарми има големи загуби, угинувања и закржлавување на преживеаните грла предизвикани од недостиг на селен или витамин „Е „ па тешко може да се утврди правата причина за заболувањето. Најмогу загрозеани се јагнињата од раѓањето до третиот месец, (најчесто од втората до четвртата недела), додека постарите животни перетко заболуваат.

Посебно осетливи се младите чии мајки во текот на сјагноста се хранат со детелина или луцерка, кои содржат малку селен. Констатирано е дека доколку се користат ѓубрива со повеќе сулфур, истиот го спречува искористувањето на селенот од површините со пасишта и ливадите со луцерка и детелина. Недостигот на витамин „Е,, не зависи толку многу од составот и ѓубрењето на земјиштето како што е случајот со селен туку најмногу зависи од квалитетот и типот на кабаста храна која им се дава на животните. На паша животните внесуваат доволно витамин „Е,, додека силажата, сточната репа, репкини резанци, зрна житарици и старо сено не ги задоволуваат потребите.

Предолго чувана храна губи скоро 50% од витаминот „Е,,.

Симптоми на малаксавост

Како резултат од недостиг на витамин „Е,, и селен доаѓа до блага укоченост, отежнато движење и стоење, оштетување на срцевиот и телесните мускули.

Јагнето тешко станува, и додека стои нозете се раширени и лопатките се истурени над кичмата. По неколку минути доаѓа до тресење на мускулите, губи контрола и паѓа. Најосетливи се предните нозе, поради слабост на мускулите од лопатките јагнето не може да стане и лежи на градите. Слабо цица, нагло слабее и обично умира. Ако не постои друга инфекција телесната температурата е нормална.

При оштетување на срцевиот мускул доаѓа до ненадејно умирање.
Поради промена во меѓуребрните мускули и дијафрагмата јагнето повеќе дише
стомачно одколу градно.

Болеста обично трае 7-14 дена, а смртноста достигнува 15-50%.
Мускулите на скелетот (трупот) и срцето делумно или целосно се жолтеникави,
срцевиот мускул е проширен и пругаст, а на меѓуребрните мускули и мускулите на
нозете се забележуваат бели ленти.

Превентива

Превентивно и за време на терапијата се дава комбинација на витамин,, Е,, и селен.
Терапијата е успешна кај јагнињата стари 14 дена.Со давање на инјекција најчесто се
опоравуваат за 3-5 дена,почнуваат да стануваат, стојат и движат без помош.Неопходно
е да се сместат на мирно со задолжително прихранување.

На места каде што болеста често се појавува на овците во втората половина на
бременоста треба да се додава селен во храната. Сепак најдобро е да секогаш
добиваат премикси со висок квалитет. Обично, во светот постојат соодветни таблети
кои ги задоволуваат потребите на овие микроелементи и железо во текот на една или
повеќе години.

Слободан Серафимовски

АПРЗ Гостивар